EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 16.1.2020
COM(2020) 6 final

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

Årsrapport om Den Europæiske Unions humanitære bistandsaktiviteter finansieret i 2018

INDLEDNING 2

HUMANITÆRE BISTANDSOPERATIONER i 2018 2

Oversigt over de vigtigste humanitære bistandsoperationer i 2018 2

Horisontale prioriteter 8

Sammendrag af evalueringer, der blev afsluttet i 2018 10

Budget for 2018 11

YDERLIGERE OPLYSNINGER OG KILDER 12

Liste over partnere, der har underskrevet partnerskabsrammeaftalen fra 2014 13

INDLEDNING

I denne beretning præsenteres Unionens vigtigste aktiviteter og politiske resultater i 2018 på området humanitær bistand, som blev gennemført af Kommissionen. Rapporten er udarbejdet i henhold til artikel 19 i Rådets forordning (EF) nr. 1257/96 af 20. juni 1996.

HUMANITÆRE BISTANDSOPERATIONER i 2018

Humanitære kriser er i løbet af de seneste årtier blevet mere komplekse og alvorlige. Konflikt var stadig den vigtigste årsag til humanitære behov, mens naturkatastrofer fortsat førte til, at mange mennesker havde behov for nødhjælp. I 2018 havde over 134 millioner mennesker brug for hjælp.

EU var fortsat en af de største humanitære donorer og var med til at yde nødhjælp og støtte til de mest udsatte mennesker gennem mobilisering af både humanitær bistand og civilbeskyttelsesbistand. Det var dog fortsat en udfordring at reagere hurtigt på nye kriser på grund af adgangs- og sikkerhedsmæssige begrænsninger.

Europa-Kommissionen førte an i EU's kriseindsats og støttede humanitære bistandsoperationer med mere end 1,8 mia. EUR (FN's appel om humanitær bistand var på 25,4 mia. USD) i over 90 lande med særligt fokus på at støtte konfliktramte befolkninger i Syrien og flygtninge i nabolandene.

Kernen i Kommissionens målsætninger var at fremme principbaseret humanitær bistand og respekten for den humanitære folkeret. EU fortsatte med at spille en førende international rolle ved at lede to donorgrupper: Den Internationale Røde Kors Komités donorstøttegruppe og gruppen for god humanitær donoradfærd (sidstnævnte blev ledet i samarbejde med Schweiz). Desuden var Kommissionen frem til januar 2019 formand for det globale initiativ "opfordring til handling med hensyn til beskyttelse mod kønsbaseret vold i nødsituationer". Kønsbaseret vold og undervisning under kriser var fortsat vigtige prioriteter i EU's humanitære indsats.

Som en reaktion på, at kriser og ustabilitet spreder sig over hele verden, har Kommissionen løbende arbejdet på at opbygge modstandsdygtighed. I den forbindelse har Kommissionen gjort fremskridt med hensyn til at gennemføre sammenhængen mellem humanitær bistand og udviklingsbistand. Fredselementet i sammenhængen blev godkendt på det uformelle møde i Udenrigsrådet (udvikling) i september 2018, og konklusionen var, at den "tredobbelte" sammenhæng (humanitær bistand-udvikling-fred) bør danne grundlag for håndteringen af langvarige kriser gennem en principbaseret humanitær indsats.

Kommissionen fortsatte sit arbejde hen imod større omkostningseffektivitet i overensstemmelse med Grand Bargain-aftalen mellem donorer og operationelle agenturer på det humanitære verdenstopmøde. I den forbindelse udsendte Kommissionen en vejledning om gennemførelse af store pengeoverførsler, hvilket sikrer, at flere midler når ud til støttemodtagerne, og at der bruges mindre på administrative omkostninger. I den forbindelse fortsatte EU med at udbrede sit største udbetalingsprogram — det sociale krisesikkerhedsnet for flygtninge i Tyrkiet.

Oversigt over de vigtigste humanitære bistandsoperationer i 2018

Europa-Kommissionen greb ind i en lang række kriser og katastrofer på verdensplan. Nogle af dem er fremhævet nedenfor.

Katastrofeindsats

Kommissionen benyttede en særlig nødværktøjskasse til at reagere hurtigt på nye krisesituationer og på alvorligt forværrede eksisterende kriser, som ikke kunne forudses, da

den årlige finansieringsafgørelse blev vedtaget. Nødværktøjskassen indeholder fire instrumenter: værktøjet til store akutte katastrofeindsatser (ALERT), epidemiværktøjet, det lille værktøj og støtte til katastrofefonden under Det Internationale Forbund af Røde Kors- og Røde Halvmåne-selskaber (IRFC).

ALERT yder hurtig indledende finansiering til umiddelbare indsatser i forbindelse med pludseligt opståede store naturkatastrofer, der berører over 100 000 mennesker. I 2018 blev der ydet 8,65 mio. EUR til afhjælpning af voldsomme oversvømmelser i Kenya, Etiopien og Nigeria, jordskælv og en tsunami i Indonesien og følgerne af en tropisk cyklon i Filippinerne.

Epidemiværktøjet ydede akut finansiering til fem udbrud: Lassafeber (Nigeria), ebola (DRC), kolera (Djibouti, Niger og Zimbabwe). Det udbetalte beløb var på 2,775 mio. EUR.

Det lille værktøj blev anvendt til indsatsen i forbindelse med syv katastrofer, hvor omkostningerne samlet set løb op i 2,225 mio. EUR, nemlig: Tonga (tropisk storm), Nigeria (flygtningebevægelse), Nicaragua (civile uroligheder), Guatemala (vulkanudbrud), Laos (brud på dæmning), Venezuela (oversvømmelser) og Haiti (jordskælv).

Europa-Kommissionen var også en af de største donorer til katastrofefonden og bidrog til 39 operationer med i alt 3,9 mio. EUR, hvilket svarer til ca. 25 % af fondens midler i 2018.

Krisen i Syrien

I 2018 gik krisen i Syrien ind i sit ottende år. I løbet af denne periode har offensiver og skiftende kontrol med områder ført til, at mere end 13 mio. mennesker er blevet udsat for omfattende fordrivelser, tab og enorme lidelser. Kommissionen ydede livreddende bistand, hovedsagelig ved at levere mad, medicin, vand og beskyttelse. Kommissionens indsats gavnede mennesker inde i Syrien samt syriske flygtninge i Libanon, Jordan og Egypten. Kommissionens humanitære bistand beløb sig til 260 mio. EUR.

Desuden var EU involveret i talrige internationale diplomatiske initiativer såsom konferencen "støtte til Syriens og regionens fremtid" i Bruxelles, den humanitære taskforce under den internationale støttegruppe for Syrien i Genève, møder mellem højtstående embedsmænd i Oslo og Berlin og andre indsatser for at fremme respekten for humanitære principper og den humanitære folkeret. Konferencen i Bruxelles øgede bevidstheden om situationen for de berørte civile i Syrien, og der blev afgivet tilsagn om et samlet beløb på 3,5 mia. EUR for 2018 samt flerårige tilsagn om 2,7 mia. EUR for 2019-2020.

Tyrkiet

I juni 2018 nåede EU til enighed om at afsætte yderligere 3 mia. EUR til EU-faciliteten for flygtninge i Tyrkiet med henblik på at yde støtte til syriske flygtninge. Under denne anden tranche blev der i 2018 indgået forpligtelser for 550 mio. EUR, hvoraf 50 mio. EUR var til humanitær bistand, hovedsagelig beskyttelse og sundhed. Med dette beløb var der i alt indgået aftaler om humanitær bistand under faciliteten for over 1,45 mia. EUR.

Under facilitetens flagskibsprogram for humanitær bistand, det sociale krisesikkerhedsnet, blev 1,7 millioner støttemodtageres grundlæggende behov fortsat imødekommet. Dette var det

største enkeltstående humanitære projekt i EU's historie. På grundlag af det sociale krisesikkerhedsnet har EU siden begyndelsen af 2017 finansieret projektet om betingede kontantoverførsler til uddannelse, og i december 2018 støttede EU regelmæssig skolegang til 517 000 børn.

Vestbalkan

I 2018 var EU's humanitære aktiviteter primært koncentreret om støtte til flygtninge og migranter i Bosnien-Hercegovina. Lokalsamfundene og de internationale organisationer ydede grundlæggende bistand såsom mad, husly og basale sundhedsydelser. Deres kapacitet var imidlertid overbebyrdet, og i maj 2018 anmodede ministerrådet i Bosnien-Hercegovina officielt om bistand fra EU.

Europa-Kommissionen tildelte 2 mio. EUR i humanitær bistand i 2018 for at yde nødhjælp til at opfylde behovene hos flygtninge og migranter. Den kortfristede bistand blev suppleret af en indsats på mellemlang sigt på 7,2 mio. EUR.

Ukraine

Efter mere end fire års konflikt var der fortsat humanitære behov i 2018 i det østlige Ukraine. Konflikten berørte over 4,4 millioner mennesker, hvoraf mindst 3,4 millioner havde behov for humanitær bistand. Begrænset humanitær adgang samt negative politiske og sikkerhedsmæssige udviklinger forværrede den humanitære situation. Den humanitære indsats blev udfordret af den høje politisering af konflikten og de faldende støttebeløb fra donorer.

EU og dens medlemsstater var fortsat en af de største humanitære donorer med støtte for i alt 232 mio. EUR. EU fortsatte med at yde livreddende bistand til de mest sårbare og støttede samtidig en gnidningsløs overgang til bistand på mellemlang og lang sigt i andre områder af det østlige Ukraine.

Krisen i Yemen

Yemen var den største humanitære krise på verdensplan med 22,2 millioner mennesker, der havde behov for hjælp i 2018. Den igangværende konflikt, krænkelser af den humanitære folkeret og den svage økonomiske situation i landet udløste den største fødevarekrise for 20 millioner mennesker. Hodeidah-offensiven, der startede i juni 2018 fordrev over 500 000 mennesker og forværrede krisen yderligere. Desuden fortsatte udbruddet af kolera i Yemen.

I løbet af 2018 har Kommissionen opskaleret sin indsats til krisen ved at yde 127,5 mio. EUR til livreddende bistand til mere end 14 millioner udsatte personer.

Den regionale krise i Mali

Øget væbnet konflikt og flere voldshandlinger, der fortsat havde afsmittende virkninger på nabolandene, nemlig: Burkina Faso, Mauretanien og Niger. Omkring 390 000 mennesker blev tvangsforflyttet. Som følge heraf steg det humanitære behov, og udfordringerne vedrørende adgang fortsatte.

I 2018 ydede Kommissionen 61 mio. EUR i humanitær bistand med hovedvægt på sundhed og ernæring og dækkede 80 % af sundhedsdistrikterne i nord. I alt modtog ca. 160 000 sårbare mennesker akut fødevarehjælp. Over 124 000 børn under fem år, der lider af alvorlig akut

underernæring, modtog livreddende fødevarehjælp, og tusinder af børn nød godt af aktiviteter under undervisning under kriser i det nordlige og centrale Mali. Desuden ydede Kommissionen fødevarebistand til over 140 000 maliske flygtninge i Burkina Faso og Niger samt fødevarebistand og undervisning under kriser til maliske flygtninge i Mauretanien.

Sahel-krisen

2018 bød på den værste fødevare- og ernæringskrise i Sahel i mange år. En stigende spredning af konflikter og en krise i land- og husdyrbrug forværrede den eksisterende komplekse situation, der påvirker en stadig mere udsat befolkning.

Kommissionen ydede katastrofebistand for et samlet beløb på 272,9 mio. EUR til de forskellige berørte lande. Over 1,1 millioner sårbare mennesker modtog fødevarehjælp, og der blev givet livreddende behandling til mere end 450 000 børn, der lider af alvorlig akut underernæring. EU har arbejdet aktivt på at gennemføre sammenhængen mellem humanitær bistand og udviklingsbistand ved at styrke den berørte befolknings modstandsdygtighed, mindske de humanitære behov og tackle de grundlæggende årsager til fødevareusikkerhed og akut underernæring.

Krisen ved Tchadsøen

I 2018 var 17 millioner mennesker, der bor i området, fortsat stærkt berørt af konflikt og vold. Over 2,7 millioner mennesker, herunder 1,5 millioner børn, blev tvangsforflyttet internt eller til nabolande. Akut fødevareusikkerhed og underernæring forblev på et kritisk niveau, og tre millioner mennesker oplevede stor fødevareusikkerhed.

Kommissionen tildelte over 105 mio. EUR som svar på de vidtrækkende humanitære behov i de berørte lande. Der blev brugt betydelige midler til at yde fødevarehjælp, basal sundhedspleje, vand og sanitet, husly og husholdningsartikler til internt fordrevne, flygtninge og sårbare værtssamfund. Berlin-konferencen om regionen omkring Tchadsøen i september 2018 gav mulighed for at forny den internationale forpligtelse til at støtte landene omkring Tchadsøen. EU annoncerede derefter finansiering for 138 mio. EUR, som kombinerer humanitær bistand og udviklingshjælp.

Den regionale krise i Den Centralafrikanske Republik

Situationen forværredes fortsat med en øget afsmittende virkning på nabolandene. Kampene mellem væbnede grupper og angreb på humanitære hjælpearbejdere blev intensiveret. Mere end halvdelen af Den Centralafrikanske Republiks befolkning (på ca. 2,5 millioner mennesker) havde behov for humanitær bistand. Næsten to millioner var ramt af akut fødevareusikkerhed, og to tredjedele af befolkningen havde ikke adgang til basale sundhedsydelser. Omkring en ud af fire borgere blev tvangsforflyttet, enten internt eller til nabolande (Cameroun, Tchad eller Den Demokratiske Republik Congo).

Kommissionen tildelte over 33 mio. EUR til humanitær bistand til krisen. Dette omfattede nødhjælp til konfliktramte befolkninger i Den Centralafrikanske Republik og til flygtninge i nabolandene.

Den Demokratiske Republik Congo

Den humanitære situation forværredes fortsat, da befolkninger blev berørt af den vedvarende konflikt, tvangsfordrivelse og den ustabile politiske situation. Det 10. og største Ebola-udbrud i Den Demokratiske Republik Congo blev erklæret i august 2018. Det var den første hændelse i et konfliktramt område, hvilket var en udfordring for indsatsen, da modstanden i området var voldelig, og risikoen for regional spredning var høj. Hertil kommer, at mere end 13 millioner mennesker var berørt af fødevareusikkerhed i Den Demokratiske Republik Congo, dobbelt så mange som i 2017. Omkring 4,5 millioner mennesker er blevet tvangsforflyttet i de seneste år, og yderligere 800 000 congolesere har søgt tilflugt i nabolandene.

EU-støtten beløb sig til over 80 mio. EUR og var koncentreret om livreddende bistand og logistisk støtte gennem den humanitære luftfartsservice. Med hensyn til indsatsen mod Ebola arbejdede EU tæt sammen med regeringen i Den Demokratiske Republik Congo og centrale partnere, der yder teknisk ekspertise, logistisk støtte og finansieringsoperationer, også i nabolandene.

Somalia

De humanitære behov var fortsat høje på grund af den alvorlige tørke og den fortsatte væbnede konflikt. Fødevaresikkerheds- og ernæringssituationen var stadig kritisk med 6,2 millioner mennesker – halvdelen af befolkningen – med behov for humanitær bistand. Dette omfattede 2,6 millioner internt fordrevne personer, der bor i overfyldte lejre og er udsat for beskyttelsesrisici, hvoraf 300 000 personer blev tvunget til at forlade statsejet ejendom i byområder.

EU's støtte på 89 mio. EUR gav partnere mulighed for at yde livsreddende bistand i form af kontanter, sundheds- og ernæringspleje, husly, vand, sanitet og hygiejnebistand. Med den humanitære bistand og gunstige regnskyl faldt antallet af personer, der var berørt af alvorlig fødevareusikkerhed med 54 % mellem 2017 og 2018. Der blev gjort en indsats for at ændre hjælpen fra nødberedskab til et forudsigeligt sikkerhedsnet, der kan tilpasses chok, i samarbejde med udviklingsdonorer. Den humanitære situation er fortsat skrøbelig, og behovene er større end niveauet før krisen for to år siden.

Etiopien

Siden 2017 har volden mellem etniciteter resulteret i tre millioner internt fordrevne. Med en åben dør-politik var Etiopien vært for et af de højeste antal flygtninge i Afrika: over 900 000 flygtninge fra Sydsudan, Somalia og Eritrea. De humanitære aktører var bekymrede over manglen på tilstrækkelig bistand til de ny ankomne, hvilket førte til en meget høj andel fejlernærede mennesker.

I 2018 bidrog Kommissionen med 63 mio. EUR til at imødekomme behovene hos kriseramte folk i Etiopien. I samarbejde med partnere hjalp EU flygtninge fra Sydsudan og Eritrea med mad, husly, livsvigtige husholdningsartikler, behandling af underernæring, vand og sanitet. Den største andel af midlerne var afsat til de internt fordrevne, der måtte flygte fra vold og ødelæggelse af deres hjem og levebrød.

Sudan

Den socioøkonomiske krise, der startede i begyndelsen af 2018, førte til en forværring af den humanitære situation. Dårlig adgang til primært fødevarer og sundhedspleje, kombineret med negative overlevelsesmekanismer udløste også øgede beskyttelsesbehov. Et stort antal mennesker var ramt af fødevareusikkerhed allerede i høstsæsonen, som blev værre i den magre sæson, hvor antallet af berørte mennesker nåede op på ca. seks millioner, hvilket medførte høj sårbarhed og kritiske niveauer af alvorlig akut underernæring. Øgede restriktioner for fysisk adgang til kontanter skabte yderligere begrænsninger.

For at imødekomme de stigende humanitære behov i Sudan mobiliserede Kommissionen 41 mio. EUR for at støtte indsatsen mod de mest akutte behov.

Venezuela

Befolkningens levevilkår forværredes som følge af en socioøkonomisk og politisk krise. Mangel på medicin, kombineret med en dramatisk indskrænkning af sundhedssystemets kapacitet, resulterede i et stigende antal mennesker, der manglede behandling. Der forekom flere store udbrud af smitsomme sygdomme, fordi forebyggende programmer blev afbrudt, de sanitære forhold blev forværret, og vaccinationsdækningen blev mindre. Fejlernæring oversteg tærskler for nødhjælp i mange områder. Drabstal og vold var fortsat blandt de højeste i verden. Ved udgangen af 2018 havde over 3,2 millioner mennesker forladt landet og var primært taget til Colombia, Peru, Ecuador og Brasilien.

EU tildelte i alt 32 mio. EUR til levering af navnlig sundheds- og ernæringstjenester, vand og sanitet, beskyttelse, undervisning under kriser samt støtte til værtssamfundene. Dette beløb omfatter 7 mio. EUR fra forhøjelsen af EUF til støtte for de presserende humanitære behov.

Colombia

De humanitære behov steg, respekten for den humanitære folkeret blev udfordret, og vold mod civile fra væbnede grupper afstedkom fordrivelse af befolkningen. Over 150 000 mennesker blev fordrevet i 2018, og 1 million blev ramt af indespærring og begrænsninger af mobiliteten. Ved årets udgang var der ca. 300 000 colombianske flygtninge i nabolandene. Samtidig fik eskaleringen af krisen i Venezuela folk til at flygte til Colombia. Landet var også meget udsat for naturkatastrofer, og i konfliktramte områder var der kun begrænset adgang til nødhjælpsarbejdere.

Kommissionen tildelte 8,56 mio. EUR til at hjælpe konfliktramte mennesker og styrke kapaciteten af katastrofeberedskabet. De støttede områder omfattede: beskyttelse, sundhedspleje, vand og sanitet for de mest udsatte grupper, undervisning under kriser samt katastrofeberedskab.

Haiti

Haiti var i løbet af året ramt af kritisk fødevareusikkerhed med mere end 1,3 millioner mennesker i akut fødevarekrise. Forekomsten af akut underernæring blandt børn under fem år var stadig høj og flere steder over WHO's tærskler for nødsituationer. Mere end to år efter

orkanen Matthew, havde over 140 000 berørte husstande stadig ingen adgang til husly, der er modstandsdygtigt over for jordskælv samt vand og sanitet.

I 2018 brugte EU 12 mio. EUR på akut fødevareusikkerhed og støtte til koordinering på tværs af humanitære operationer. Desuden blev der investeret 3,4 mio. EUR i katastrofeberedskabsinitiativer, støtte til hurtigt beredskab, katastrofesikrede byggeteknikker og tørkeberedskab. EU ydede desuden for 200 000 EUR nonfoodprodukter som reaktion på jordskælvet i oktober.

Afghanistan

Den igangværende konflikt, som nu har varet i 18 år, forårsagede et stigende antal civile ofre og nye fordrivelser. Landet blev desuden ramt af en alvorlig tørke med massive konsekvenser for landbrugsproduktionen, som påvirkede mere end 13 millioner mennesker. Blandt de 600 000 nye internt fordrevne og de anslåede 820 000 flygtninge (både dokumenterede og udokumenterede), der kom tilbage fra Iran og Pakistan i 2018, havde mange behov for hjælp. Omkring 13,5 mio. mennesker stod over for en situation med fødevareusikkerhed, hvilket var seks millioner flere end det foregående år.

EU fortsatte med at yde livreddende bistand også i områder, som ikke støttes af andre aktører, på trods af de udfordrende sikkerhedsforhold. Der blev tildelt 46 mio. EUR i 2018 til støtte for nødhjælpsaktioner.

Rohingya-krisen

Efter den massive fordrivelse i 2017 boede omkring en million statsløse flygtninge i 2018 i Cox's Bazar i Bangladesh. De fleste af dem levede i en ekstremt overbelastet storlejr og var fuldstændigt afhængige af humanitær bistand, uden bevægelsesfrihed og uden indtjeningskilder. Fordrivelse fra Myanmar næsten tredoblede den samlede befolkning i Cox's Bazar, hvilket medførte spændinger med lokalsamfundene.

EU ydede 46 mio. EUR i humanitær bistand til krisen, både i Bangladesh og Myanmar, i form af basal sundhedspleje, vand, sanitet, husly, ernæring, beskyttelse, psykologisk støtte og støtte til katastroferisikobegrænsning.

Horisontale prioriteter

Uddannelse under kriser

I 2018 afsatte Europa-Kommissionen 8,5 % af sit humanitære budget til uddannelse under kriser i 34 lande (et beløb på 91,6 mio. EUR), hvilket således overstiger målet på 8 % for året. I 2018 ydede Kommissionen også 1,4 mio. EUR til finansiering af undervisning under kriser gennem nødhjælpsinstrumentet i Grækenland. Bistanden til undervisning under kriser gavnede 1,25 millioner modtagere og gav dem mulighed for at sikre adgang til sikker kvalitetsundervisning i de mest udsatte situationer.

Kommissionen vedtog også en meddelelse om undervisning under kriser og langvarige kriser[1] i maj 2018. Den nye politiske ramme vil gøre det muligt for EU at udnytte ressourcer mere forudsigeligt, fleksibelt og effektivt på grundlag af en holistisk og koordineret tilgang til sammenhængen mellem humanitær bistand og udviklingsbistand og klare strategiske prioriteter. EU's medlemsstater tilsluttede sig den politiske ramme ved en konklusion fra Rådet[2] vedtaget i november 2018.

Kontant bistand

Kontantoverførsler er ofte mere effektive og omkostningseffektive end andre former for støtte, hvilket blev anerkendt af det internationale samfund på det humanitære verdenstopmøde og i Grand Bargain-aftalen, og som blev bekræftet igen i vejledning om kontanter (november 2017). Med reducerede transaktionsomkostninger når støtten direkte ud til støttemodtagerne og får den største virkning med god værdi for pengene. Desuden støtter kontantoverførsler lokale markeder og lægger fundamentet for genopretning og modstandsdygtighed i lokalsamfundene.

Europa-Kommissionen benyttede alle muligheder for at opskalere brugen af kontanter, som er blevet anvendt med succes i forbindelse med operationer i Tyrkiet, Grækenland, Somalia, Libanon, Jordan, Afghanistan og Irak.

Innovation og inddragelse af den private sektor

I 2018 blev Kommissionen inddraget i den globale debat om humanitær innovation og inddragelse af den private sektor, navnlig på det årlige møde i Det Verdensøkonomiske Forum, i Ecosoc's humanitære segment og på FN's generalforsamling.

Kommissionen fortsatte med at støtte udviklingen af innovative tilgange ved at udnytte de muligheder, der findes i EU's forsknings- og innovationsprogrammer. I 2018 blev der f. eks. lanceret tre priser under Det Europæiske Innovationsråds Horisont 2020 af direkte relevans for den humanitære sektor: Affordable High-Tech for Humanitarian Aid, Early Warning for Epidemics og Blockchains for Social Good.

EU's førerrolle i opfordringen til handling med hensyn til beskyttelse mod kønsbaseret vold i krisesituationer

Fra juni 2017 til december 2018 stod Kommissionen i spidsen for det globale humanitære initiativ "opfordring til handling med hensyn til beskyttelse mod kønsbaseret vold i krisesituationer". Dette globale initiativ samler 82 partnere (stater, donorer, internationale organisationer og ngo'er), og det har til formål at skabe forandring og fremme ansvarlighed i det humanitære system for at bekæmpe kønsbaseret vold i krisesituationer fra de tidligste faser af en krise. Kommissionen har været aktiv i dette initiativ siden oprettelsen (2013) og blev dets globale leder i juni 2017.

I løbet af 2017 og 2018 tildelte Europa-Kommissionen ca. 62 mio. EUR til humanitær bistand

[1] Meddelelse om uddannelse i nødsituationer og langvarige kriser (COM (2018) 304 Final af 18.5.2018).
[2] Rådets konklusioner om uddannelse i nødsituationer og langvarige kriser (12817/18 af 26. november 2018).

til forebyggelse og bekæmpelse af seksuel og kønsbaseret vold på verdensplan.

ECHO Flight (Afrika) og støtte til humanitære lufttransporttjenester

Humanitære lufttransporttjenester er afgørende for at nå ud til mennesker i nød, især når infrastrukturen er upålidelig. Ud over transport af humanitære forsyninger og arbejdere udfører humanitære luftfartstjenester medicinske og sikkerhedsmæssige evakueringer.

Kommissionen driver sin egen humanitære luftfartstjeneste – "ECHO Flight", der har knudepunkter i Kenya, Uganda, Den Demokratiske Republik Congo og Mali. Tjenesten, der råder over seks fly, støttede de humanitære medarbejdere i mere end 250 projekter, transporterede 26 176 humanitære hjælpearbejdere og omkring 230 ton gods i 2018. Budgettet for ECHO Flight beløb sig til 14,6 mio. EUR, og tjenesten blev leveret uden beregning til partnere og humanitære organisationer.

Kommissionen støttede også andre ikke-kommercielle humanitære lufttrafiktjenester. I 2018 bidrog den med 24,5 mio. EUR til WFP (Verdensfødevareprogrammet)/De Forenede Nationers humanitære luftfartstjeneste og med 750 000 EUR til operationer i Afghanistan under Mission Aviation Fellowship.

Sammendrag af evalueringer, der blev afsluttet i 2018

Omfattende evaluering af EU's humanitære bistand i perioden 2012-2016

Evalueringen konkluderede, at EU er en principfast, behovsbaseret donor med unikke karakteristika såsom dens tilgang til partnerskaber, dens netværk i marken og dens bidrag til udformningen af det humanitære system. Budgetbevillingerne blev anset for hensigtsmæssige til at imødekomme behovene hos de befolkninger, hjælpen var rettet mod, og til målene for den humanitære bistand, og de blev anset for at tage udgangspunkt i omfattende og velfunderede behovsvurderinger. Generelt blev aktionerne vurderet til at være omkostningseffektive.

Områder, hvor der blev registreret behov for forbedringer, omfattede: udvikling af en mere programorienteret tilgang til partnerskaber mellem EU og dens partnere; øget inddragelse af lokale gennemførelsespartnere; opskalering af vellykkede innovative metoder og forbedret rapportering; fremme af synergier med civilbeskyttelsesaktiviteter og bedre formidling af rationalet bag EU's strategiske retninger.

Evaluation of Humanitarian Logistics within EU Civil Protection and Humanitarian Action, 2013-2017

Evalueringen dækkede Kommissionens investeringer i humanitære lufttrafiktjenester, initiativer til forbedring af systemer til humanitær logistik og finansiering af de logistiske elementer i Kommissionens projekter. Konklusionen var, at Kommissionens investeringer i logistikknudepunkter og -uddannelse samt Kommissionens støtte til udviklingen af den globale logistikklynge alle havde varige fordele. Desuden er støtten til lufttrafiktjenester fortsat yderst

relevant.

Evalueringen anbefalede, at Kommissionen udvikler en politik for humanitær logistik og lægger større vægt på logistik i partnerskabsaftaler, krisevurdering og planlægningsværktøjer. Desuden foreslås det, hvordan man yderligere kan fremme lederskab inden for logistik, samarbejde med andre humanitære aktører for at opnå effektivitetsgevinster og forbedre resultaterne.

Evaluering af EU's humanitære bistandsoperation i regionen De Store Søers Område i Afrika, 2013-2017

Denne evaluering gav en vurdering af EU's humanitære interventioner i De Store Søers Område i Afrika fra 2013-2017. Budgetbevillingerne var ikke proportionale med de stigende behov i regionen, hvilket indebar, at Kommissionen måtte begrænse sine interventioner til det vigtigste mandat, nemlig at redde liv. På trods af dette blev den vedtagne strategi tilpasset udviklingen i behovene, der blev opnået en høj grad af sammenhæng mellem aktionerne, og Kommissionen spillede en central rolle i humanitære koordineringsstrukturer i regionen.

Evalueringen pegede på specifikke aspekter, der bidrog til GD ECHO'S effektivitet, f. eks. en stærk overvågningsprocedure. Der blev påpeget muligheder for forbedringer i forbindelse med procedurer om en "ny ansøgning" (dvs. til fornyelse af tilskud til en gennemførelsespartner med henblik på fortsættelse af en specifik aktion) og/eller flerårige projekter.

Budget for 2018

1. Liste over finansieringsaftaler indgået af Kommissionen på området humanitær bistand[3]:

   Aftaler om humanitær bistand, der tildeles af EU, kan findes på webstedet for systemet for finansiel gennemsigtighed

2. Gennemførelse af budgettet for humanitær bistand i 2018

GENNEMFØRELSE AF EU'S BUDGET 2018		
Ekskl. eksterne formålsbestemte indtægter fra medlemsstaterne		
Område/land	**Beløb**	**%**
Afrika	**651**	**37 %**
Sudan og Sydsudan	86	

[3] Herunder navnene på berørte partnerorganisationer.

Centralafrika	95	
De Store Søer	70	
Afrikas Horn	200	
Det sydlige Afrika og Det Indiske Ocean	11	
Vestafrika	160	
Nordafrika	19	
Afrika	10	
Mellemøsten og de østlige nabolande	**552**	**32 %**
Mellemøsten	474	
Østlige nabolande	79	
Asien, Stillehavsområdet	**116**	**7 %**
Sydvest- og Centralasien	57	
Sydøstasien og Stillehavsområdet	59	
Latinamerika, Vestindien	**73**	**4 %**
Latinamerika	52	
Vestindien	21	
Verdensomspændende katastrofer	**36**	**2 %**
Civilbeskyttelse	**41**	**2 %**
EU-bistandsfrivillige	**19**	**1 %**
Nødhjælp i Unionen	**199**	**11 %**
Supplerende operationer og støtte	**67**	**4 %**
I ALT	**1,753**	**100 %**

(i mio. EUR)

YDERLIGERE OPLYSNINGER OG KILDER

- Generelle oplysninger om GD ECHO:
  http://ec.europa.eu/echo/
- Finansielle oplysninger om Europa-Kommissionens humanitære bistandsaktiviteter i

2018:
https://ec.europa.eu/echo/financing-decisions-hips-2018_en

- Operationelle oplysninger fra tidligere år:
  http://ec.europa.eu/echo/about/annual reports en.htm
- GD ECHO's årlige aktivitetsrapport for 2018:
  https://ec.europa.eu/info/publications/annual-activity-report-2018-european-civil-protection-and-humanitarian-aid-operations-echo_en
- Den årlige forvaltnings- og effektivitetsrapport for 2018:
  https://ec.europa.eu/info/node/10237
- GD ECHO's evalueringsrapporter:
  http://ec.europa.eu/echo/funding-evaluations/evaluations en
- Europa-Kommissionen og medlemsstaternes data vedrørende finansiering af humanitær bistand: https://webgate.ec.europa.eu/hac/

Liste over partnere, der har underskrevet partnerskabsrammeaftalen fra 2014

http://ec.europa.eu/echo/sites/echo-site/files/weblistpartners.pdf